

Broeders en zusters, jongens en meisjes,

Afscheidswaarden van Jezus, daar staan Joh.14-16 vol van. Afscheid nemen, daar kijken wij vaak naar vanuit het gezichtspunt van wie achterblijven. Maar hoe is het voor degene die gaat? Het betekent twee dingen: hij beseft dat wie achterblijven hem zullen missen; en hij hoopt dat zij zullen doorgaan met wat hij hen steeds heeft voorgeleefd. Zo ook bij Jezus als Hij met zijn leerlingen spreekt, in die laatste dagen vóór zijn afscheid. Omdat ze Hem zullen missen en niet weten hoe dan verder, zegt Hij: wees niet ongerust. Uiteindelijk zullen jullie ook komen waar Ik heenga. Ik zal jullie een plaats bereiden. In het huis van mijn Vader zijn veel ruimtes. En tot zo lang laat Ik jullie niet als wezen achter. Ik zal de Vader vragen een andere Trooster te zenden, de Geest van de Vader, de Geest van de waarheid: mijn waarheid, mijn weg en mijn leven zullen bij jullie zijn, ja zelfs in jullie zijn. Dat betekent 'Ik ben de weg': verbonden met mij weet je van binnen uit hoe je gaan moet, hoe je leven moet, hoe Ik het gedaan zou hebben, wat Ik daar altijd over zei - dat zal mijn Geest jullie telkens te binnen brengen. Een Trooster voor de wezen. Zo vaderlijk spreekt Jezus zijn leerlingen aan: als kinderen die wezen lijken te worden. Hij spoort ze aan zijn geboden te bewaren - alles wat Hij hun heeft opgedragen. Dat zij die geboden bewaren om ze te doen; want daar zijn geboden voor: om ze niet alleen te horen maar ze ook te doen.

Daar gaat het om in de hele geloofstraditie: bewaren wat ons gegeven is. Als de kinderen aan de ouders vragen: wat zijn dat voor getuigenissen, inzetten en verordeningen die de Eeuwige jullie heeft opgelegd? - dan gaat het antwoord over de bevrijding uit Egypte, uit het Angstland, uit de slavernij met zijn regels van dwang en dictatuur. Op hoeveel plekken in deze wereld is er dwang en dictatuur, kun je niet vrijuit zeggen wat je denkt of wilt? En wat alle vieringen in de Paastijd je laten voelen: Opgelucht weer ademen. Leven in de vrijheid van Gods kinderen. Tegelijk: de vrijheid niet verspelen door dwang en dictatuur een kans te geven. Daarom: *doe* deze inzetten, *bewaar* heel dit gebod, om het te doen. Je toekomst staat of valt ermee: vrijheid of onvrijheid, anderen als boosdoeners aanwijzen en intussen terugvallen in slavernij en onrecht, of: je eigen tekortkomingen beseffen en gaan op de weg van de gerechtigheid. Zoals Jezus zijn leerlingen aanspoort om niet terug te vallen in de leugen, in de dood, maar te gaan op de weg die Hij hun is voorgegaan: Ik ben de weg, de waarheid en het leven.

Zo spoort ook Petrus zijn lezers aan om door te gaan op te weg van hun doop. Pasgeboren kinderen noemt hij ze, die nog melk drinken, die nog veel moeten leren. Hun doop was een afscheid van de afgoden, maar nu moeten ze ook echt afscheid nemen van de praktijken die daarbij horen: kwaad en bedrog, huichelarij, jaloezie en laster. Gedoopte mensen zijn daar niet vanzelf vrij van, net zoals je na de bevrijding uit Egypte niet vanzelf vrij bent van de wetten van de slavernij. Dan kan nog hard werken zijn: regelmatig in de spiegel kijken, in je hart kijken, eerlijk en zonder zelfbedrog: waar ben je zelf jaloers op? Wie verdenk jij van kwade wil? Heb je dat wel eens gezegd tegen derden? Want dat is zoveel gemakkelijker dan de persoon in kwestie zelf aan te spreken. Zuiver blijven is ontzettend moeilijk.

En toch worden wij zo aangesproken: op onze doop. Uit de duisternis geroepen tot zijn wonderbaar licht. Eens niet zijn volk, buiten zijn genade; nu in ontferming aangenomen, behorend bij Gods volk. Een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie - als uit Egypte bevrijde slaven worden we aangesproken. Maar: adeldom verplicht. Laat je als levende stenen opbouwen tot geestelijke tempel, zegt Petrus. Vorm een heilig priesterschap, dat geestelijke offers brengt die God welgevallig zijn door Jezus Christus. Dat laatste is een geruststelling: wat wij doen voor God wordt bekeken zoals God Christus ziet, vol welbehagen. Ook wat onvolmaakt is, wat geen schoonheidsprijs verdient. Dat kan ons misschien een beetje ontspannen als we te angstvallig bezig zijn. Omgekeerd moet dat ons ook weer niet slordig of achteloos maken, zo van: God kijkt toch wel goedgunstig naar ons. Geen alibi voor achteloosheid, maar positief: wees verheugd over de liefde en genade die wij zelf ontvangen, laat je doen en laten door diezelfde liefde en genade voeden, het meest letterlijk als de tafel van de Heer wordt aangericht.

En dan is er heel veel goeds mogelijk. Jezus wijst zijn leerlingen op de werken die Hij heeft volbracht, en zegt er dan bij: als jullie in Mij geloven, dan doen jullie die werken ook, en nog meer zelfs; want mijn tijd hier zit er bijna op, maar jullie gaan verder op mijn weg. Met alles wat Ik jullie gegeven heb, om daarop voort te bouwen. En dan kan het zich nog grootser verspreiden dan in deze kleine regio, in de beperkte tijd dat Ik op aarde heb rondgelopen. Wat Jezus bij zijn afscheid aan zijn leerlingen meegeeft om overal op aarde door te laten werken, is niets anders dan het gebod van de liefde.

Het klinkt zo vanzelfsprekend. Maar we zullen daar onze handen vol aan hebben, in onze lastige wereld vol haat en oorlog, jaloezie en intriges. Met mensen die elkaar wantrouwen of die tegen elkaar worden opgezet. Om daar niet aan mee te doen. Om ons echt uit het duister te laten roepen en te wandelen in zijn licht. Om te zorgen dat anderen weten wat ze aan ons hebben. Dat zij op ons kunnen rekenen. Dat wij niemand laten vallen die aan ons is toevertrouwd, ook al snijdt dat in sommige situaties in ons eigen vlees. Wij volgen immers Jezus, die ook niet wegliep toen het aan Hem kwam. Hij bleef trouw tot in de dood, zijn dood aan het kruis. En met Pasen heeft God laten zien dat dát de weg ten leven is - dat Hij de weg is, de waarheid en het leven, en dat Hij daarom uit de dood is opgestaan. Dat Hij onze tekorten, ons falen, ons kwaad en bedrog gedragen, wèg-gedragen heeft. Opdat wij zonder die last zullen leven achter hem aan. Vrij om hier op aarde onze verantwoordelijkheid te nemen als kinderen van God. Ons te laten leiden door zijn Geest. Om met wat Hij aan gaven en mogelijkheden in ons heeft neergelegd en in heel zijn schepping, ja om met alles in ons leven Hem te eren en te dienen. Om zo met ons lied en heel ons bestaan Hem te loven.

In de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Amen.